

Příběh Sandry je inspirací pro překonávání bariér

Sandra opatrně ohmatává hlavu krokodýla. Nechápe, proč má nozdry tak daleko od očí. Vůbec netušila, jak vlastně krokodýl vypadá. Sandra se totiž musí dívat rukama. A na krokodýla si prostě každý den nesáhnete.

Dřevěná socha krokodýla s ploškami na sezení v místě hřbetu je jednou z atrakcí v novém lesním parku u klimkovických lázní, jediných na Severní Moravě, v nichž je i dětská léčebna pro pacienty s pohybovými potížemi. Osmnáctiletá Sandra Walachová do ní jezdí už jedenáct let. Do lesa se ale letos dostala poprvé. Po dětské mozkové obrně totiž nechodí. Od malička je upoutána na invalidní vozík, má po operaci kyčlí, pravou ruku může používat jen díky intenzivní rehabilitaci. A je nevidomá.

„To není problém, naučila jsem se s tím žít,“ prohlašuje zvesela a jedním dechem dodává: *„Umím si představit, že když někdo oslepne nebo přestane chodit po nějakém úrazu, tak se s tím těžko smířuje. Ale já už to tak mám od začátku života, tak jsem se s tím vyrovnala.“*

Novou lesní cestou, na kterou se dostane s invalidním vozíkem, je Sandra nadšená. *„Je to báječné vidět les,“* prohlásí, přestože nic nevidí. *„Ty stromy kolem cítíte, slyšíte. Nevadí, že na ně nekoukáte,“* objasňuje neobjasnitelné a vysvětluje, jak vnímá probleskování paprsků mezi větvemi.

Když se lidé z lázní, z občanského sdružení Čisté Klimkovice a další partneři domluvili, že udělají v novém lesním parku také cestu, po které budou moci jezdit i vozíčkáři, vůbec netušili, kolik radosti způsobí. A kolik si přivodí dalších starostí. Dřevěné atrakce jako krokodýl nebo triangl jsou totiž mimo hlavní trasu, na jejich pořízení získalo občanské sdružení dotaci. Vidící vozíčkář si je mohl alespoň prohlédnout. Nevidící měl ale problém se k nim dostat i ten kousíček lesním terénem. Jenže pokud si na ně nemohl sáhnout, tak pro něj jako by nebyly.

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

„Zdravý člověk si ani neuvědomí, jaké potíže musí ti s handicapem překonávat. A tak jsme museli k atrakcím ještě upravit přístupovou cestu. Aby se i Sandra mohla podívat. A aby k atrakcím mohli i další lidé s pohybovým omezením nebo matky s malými dětmi a kočárky ,“ říká předseda občanského sdružení Čisté Klimkovice Jakub Unucka, který vytvoření celého lesního parku inicioval. Navíc má dobrou zprávu. Cesta lesoparkem se totiž bude prodlužovat.

V České republice byly dosud jen čtyři cesty určené speciálně pro vozíčkáře. V Moravskoslezském kraji původně nebyla ani jedna. *„Víte, jsou turisté na vozíčku, kteří si troufnou na některé trasy i do vysokých hor. Ale pro většinu takto fyzicky postižených je turistický výlet něco, co je na hranici jejich možností. Takže další cesta v Česku a první v Moravskoslezském kraji je více, než si mnozí z nich troufli přát,“* vysvětluje Vítězslav Zlotý, předseda sekce zdravotně postižených z Klubu českých turistů.

Zájem, který nová cesta lesním parkem vyvolala, rozhodl. Lesy České republiky, které první, více než půlkilometrový úsek vybudovaly nákladem půl milionu korun, uvolnily ze speciálního fondu další 2 miliony. Už příští rok bude díky tomu v Klimkovicích bezmála čtyřkilometrový okruh přístupný pro lidi na invalidním vozíku.

Život s postižením není jednoduchý

Dívka, která přes svá postižení každou chvíli opakuje, že nic není problém, studuje v jiném kraji na speciální škole sociální péči a sociálně správních činností. Když je nejhůř, s přepisováním textů jí pomáhají spolužáci nebo pedagogové. *„To ta ruka, mám s ní potíže, i když babičce se podařilo mi ji hodně rozhýbat,“* říká věčně. Až dokončí školu, chtěla by si najít práci, při které bude pomáhat podobně postiženým lidem.

Péče o aktivní děvče je náročná pro celou rodinu. Těžko se proto divit, že dědeček, který se nejčastěji stará o přepravu vnučky z Českého Těšína do školy a zpět, je z cestování rozmrzelý. Například když ve vlaku nenajde speciální vagon pro vozíčkáře, přestože tam má podle jízdního řádu být. Při plánování cesty musí v jízdních řádech také obvykle vyhledat možnosti bezbariérové přepravy k vlakovému spoji. Prostě mnoho drobností, o kterých zdraví nemusejí přemýšlet.

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

„Musíme se starat, aby ze Sandry něco bylo. Školu zvládá výborně. Ale stejně to není jednoduché,“ povzdechne si Sandřina maminka Soňa Walachová. Vysvětluje, že s dcerou musí pravidelně někdo cvičit, jinak se její fyzický stav rychle zhoršuje. To je také důvod, proč tráví každý rok několik týdnů v klimkovických lázních.

„V našich lázních samozřejmě nejvíce pomáhá jodobromová voda a cvičení s terapeuty. Ale léčba je daleko účinnější, když je našim pacientům u nás prostě dobře, když pobyt tady působí i na duši. Možnost projet se lesem na vozíku může vypadat jako maličkost. Ale pro lidi, kteří musí vynaložit velké úsilí při každém pohybu, je to prostě zážitek,“ říká vedoucí lékář dětské léčebny Bořek Šindlář.

„Dětská mozková obrna není nemoc, kterou lze vyléčit. I když se podaří jen zabránit zhoršování stavu, je to často velké vítězství,“ doplňuje primářka dětské neurologické kliniky Fakultní nemocnice v Ostravě Marie Kuncziková a dodává, že mnohdy obdivuje odvalu a houževnatost svých pacientů i jejich rodičů.

Mezi námi žijí lidé, pro které je překonání každé z překážek, která je odděluje od okolního světa, obrovským vítězstvím. A někdy stačí jen dobrá vůle a zájem těch, kteří mohou pomoci. „Ve spolupráci s Moravskoslezským krajem a z prostředků Evropské unie v rámci regionálního operačního programu NUTS II Moravskoslezsko realizujeme projekt Cestovní ruch bez bariér, kde na tento pozitivní přístup upozorňujeme,“ říká místopředseda Moravskoslezského klastru cestovního ruchu Petr Kolčárek.

Socha krokodýla svým tvarem Sandru překvapila.

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Nová lesní cesta nabízí množství
dotekových vjemů.

Nová stezka přináší zážitek i dalším lidem
s pohybovým omezením.

Bezbariérové provedení ocení i matky
s kočárkem a malé děti.

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Moravskoslezský kraj je jedním z mála regionů,
kde mají takto speciálně upravenou cestu.

Investice do vaší budoucnosti

Evropská unie

PODPOROVÁNO Z EVROPSKÉHO FONDU
PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ

Tento projekt je také spolufinancován z rozpočtu Moravskoslezského kraje